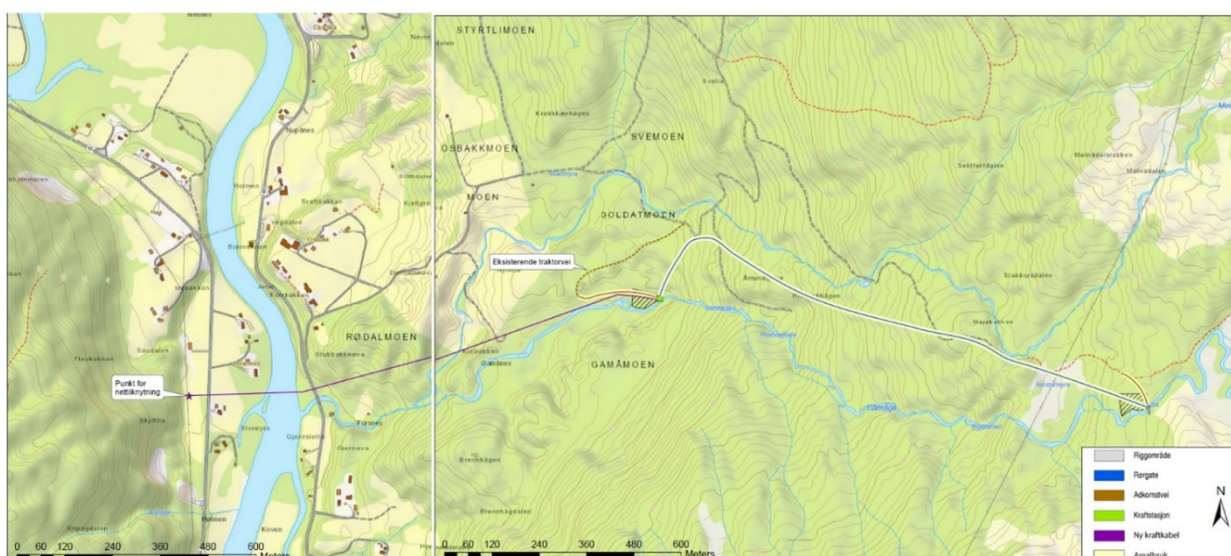

Gamåga kraftverk – Beiarn kommune

Bakgrunn

Blåfall AS søker om konsesjon for å bygge Gamåga kraftverk, med tilhørende kraftlinjer. Gamåga ligger i Stabbursdalen, og renner ut i Beiarelva ved Osbakk, ca. 4 km fra tettstedet Storbjord. Kraftverket er planlagt med en installert effekt på 2 MW, som årlig vil gi en produksjon på 6,7 GWh (tilsvarende strømforbruket til 335 husstander). Av den årlige produksjonen vil 2,5 GWh produseres i vinterhalvåret og 4,2 GWh om sommeren. Fra inntaket til kraftstasjonen vil vannveien være et nedgravd rør med en lengde på 1,4 km (se figur 1). Fra kraftstasjonen må det bygges en 1,2 km lang 22kV luftlinje. Eksisterende traktorveier vil benyttes som atkomstveier i anleggs- og driftsfasen, i tillegg til 200 m ny vei til kraftstasjonen og 700 m ny vei til inntaket. Det er foreslått minstevannføring lik 66 l/s om sommeren og 52 l/s om vinteren.

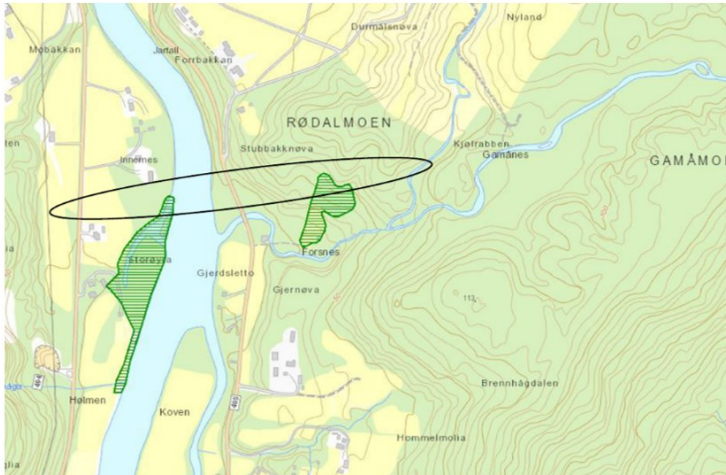

Figur 1 viser prosjektskisse for Gamåga kraftverk.

Problemstilling

Tabell 1 Oppsummering av konsesjonssøknadens vurdering av verdier i tiltaksområdet og konsekvens ved bygging av Gamåga kraftverk (sammenfattet av saksbehandler).

Fagtema	Dagens verdi	Konsekvens
Plante- og dyreliv	Liten	Liten negativ
Vannmiljø	Stor - middels	Liten negativ
Landskap	Middels	Middels negativ
Uberørte naturområder	Ubetydelig	Ubetydelig
Kulturminner og kulturmiljø	Liten	Ubetydelig
Reindrift (vår og høst)	Middels	Middels - liten
Jord- og skogressurser	Liten	Ubetydelig – noe positiv
Ferskvannsressurser	Ingen	Liten negativ
Friluftsliv	Liten	Liten negativ

Figur 2 viser den utvalgte naturtypen slåtteeeng - Albertenga, grønt skravert område til høyre. Grønt skravert område til venstre viser flommarkskogen – gråor-heggeskog, med navn Storøyra –Nes. Begge naturtypene har middels verdi. Svart ellipse viser området hvor kraftlinja kan komme til å berøre disse områdene.

Tiltakshavers forslag til avbøtende tiltak:

- Minstevannføring for å redusere negativ påvirkning på biologisk mangfold, fisk og landskap. Foreslått minstevannføring tilsvarer 5-persentilen for sommer og vinter (de 5% av dagene i året med minst vannføring, et vanlig krav for minstevannføring)
- Traseene skal ikke tilsås, men bli revegetert av den naturlige floraen på stedet. Vekstlaget og avdekningsmasser skal tas vare på i anleggsfasen og legges tilbake ved tildekking av vannveien.
- Opprettholde en konstruktiv dialog mellom reindriftsnæringa og utbygger, spesielt i anleggsfasen, for å ta hensyn til reindriftas ønsker.
- For redusere konflikten med slåtteeengene ved Osbakk, vurderes det å legge jordkabel, eventuelt å legge kraftlinjetraseen på sørsiden av elva.

Fylkeskommunens ansvarsområder

Kulturminner

Tiltaket er ikke i konflikt med kjente, automatisk fredete eller regionalt viktige kulturminner som fylkeskommunen er delegert forvaltningsansvar for. Potensialet for ukjente kulturminner vurderes som moderat, og fylkeskommunen har ikke behov for å foreta befaring på stedet. Undersøkelsesplikten etter kulturminnelovens § 9 anses som oppfylt. Dersom det skulle bli gitt konsesjon, har tiltakshaver aktsomhets- og meldeplikt hvis en skulle støte på fornminner under markarbeidet, jf. kulturminneloven § 8 andre ledd.

Vannforskriften (Forskrift om rammer for vannforvaltningen)

Planlagt tiltak vil berøre elva Gamåga. Elva er en del av *Lille Gjeddåga bekkefelt* (161-35-R). Vannforekomsten ligger i vannområde Sør-Salten. Miljømålet for vannforekomsten er god økologisk tilstand innen 2021. Ifølge Vann-nett.no er det ingen risiko for at vannforekomsten ikke når miljømålet. Det er NVE som sektormyndighet som skal vurdere om de økologiske forholdene i vannforekomsten vil endres negativt som følge av kraftutbyggingen, og om miljømålet vil nås (vannforskriften §12).

Landskap

Nedre del av kraftverket er planlagt innenfor landskapsområdet «Beiardalen-Trones». Dette

er samme landskapsområde som Heståga og Troåga kraftverk, Høgforsen kraftverk og Bruforsen kraftverk. Dette er et «åpent dallandskap med infrastruktur og jordbrukspreg (ID GTG-04)». Landskapsområdet er har en relativt omfattende bebyggelse og infrastruktur, og har et høyt jordbrukspreg (jordbrukspreget landskap). Sammenlignet med lignende landskapstyper, er dette området vurdert å være av stor verdi 4 av 5 – regional verdi i landskapskartleggingen.

Inntaket for Gamåga kraftverk ligger i landskapsområdet «Rishaugen», som er et småkupert åslandskap med infrastruktur (IÅ GTG-02). Dette området har middels omfattende bebyggelse og infrastruktur. Sammenlignet med lignende landskapstyper, er dette området vurdert å være et alminnelig forekommende landskap (verdi 2 av 5 – lokal verdi) i landskapskartleggingen.

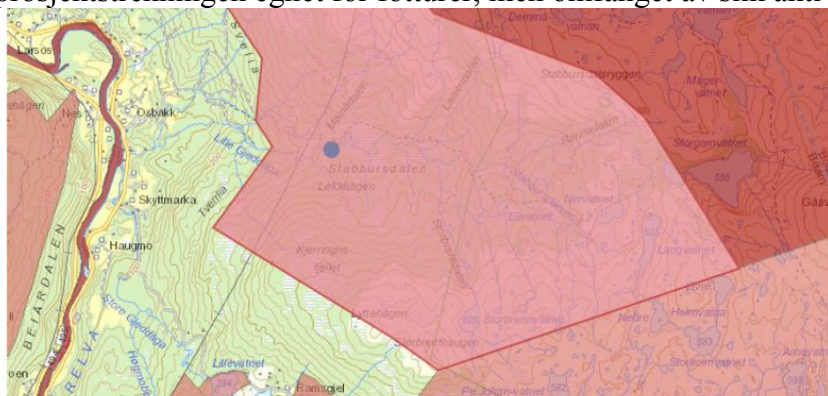

Figur 3 viser landskapsverdiene i området hvor Gamåga kraftverk er planlagt. Blått tilsvarer lokal verdi, og orange tilsvarer stor regional verdi.

Friluftsliv

Inntaket og øvre del av vannveien vil berøre friluftsområdet *Stabbursdalen*, området har verdien – registrert. Området beskrives som et frodig dalføre med myrer og vann, og spesielle haugformasjoner avsatt under istida. Området er stort sett brukt av lokalbefolkningen. Det er hytter langs dalføret, fiskevann og bærmark. Området er viktig for grottere. Området er ikke tilrettelagt for parkering, og det finnes ikke merka løype.

I konsesjonssøknaden kommer det fram at elvestrekket som vil berøres av tiltaket ikke er egnet for fisk og benyttes ikke til fiske, eller jakt. Skogsveiene i området gjør prosjektstrekningen egnet for fotturer, men omfanget av slik aktivitet er liten.

Figur 4: Stabbursdalen friluftsområde. Inntaket er markert med blå flekk.

Kraftverkets konflikt med miljø og andre arealbruksverdier

Tabell 2. Oversikt over tematiske retningslinjer i småkraftplanen som vil berøres ved en utbygging av Gamåga kraftverk.

Tema	Aktuelle tema i småkraftplanens kap. 2
Bekkekløfter	B6. Ved registrerte bekkekløfter av liten verdi skal en være <i>restriktiv</i> med å tillate utbygging.
Fossesprøyt	B9. I vassdrag med fossesprøytsoner med liten verdi skal man være <i>restriktive</i> med å gi tillatelse til utbygging.
Utvalgte naturtyper Slåtteeeng: <i>Albertenga</i> – middels verdi	B12. Utbygging av små vannkraftverk skal <i>ikke tillates</i> dersom det er fare for at utvalgte naturtyper blir skadelidende. <i>Avbøtende tiltak som hindrer konflikt:</i> Mastepunkt til luftlinjen plasseres utenfor naturtypene og elva.
Deltaområder og flommarkskog <i>Storøyra – Nes</i> – Gråor-heggeskog – middels verdi – flommarkskogutforming	B10. I vassdrag med deltaområder eller flommarkskog (gråor-heggeskog) av stor og middels verdi , skal en være <i>svært restriktiv</i> med å tillate magasinering og regulering av vann, eller andre tiltak som kan redusere erosjons- og sedimenteringsprosessene i elva. <i>Avbøtende tiltak som hindrer konflikt:</i> Mastepunkt til luftlinjen plasseres utenfor naturtypene og elva.
Fisk og fiske Anadrom strekning på 200m	D4. I sideelver i nasjonale laksevassdrag som ikke er lakseførende skal man være <i>restriktive</i> med å tillate utbygging og det må dokumenteres at gyte og oppvekstforhold ikke påvirkes i vesentlig grad. D6. Ved utbygging ovenfor vandringshinder skal man være <i>restriktiv</i> med å tillate utbygginger som kan forringe fiskebestander og fiske nedstrøms.
Reindrift Vår- og høstbeite	E4. I øvrige områder for reindrift av middels verdi skal man være <i>varsomme</i> med å tillate utbygging av små vannkraftverk.
Samlet vurdering av konsekvenser for miljø og andre arealbruksverdier	Gamåga kraftverk tilhører småkraftplanens prioriteringsnivå: Prioriterte med betingelser Restriktiv: Utbygging kan få tillatelse dersom avbøtende tiltak bidrar til at miljøverdiene ikke reduseres i vesentlig grad, og at det er dokumentert at utbyggingen er samfunnsnyttig.
Vurdering av positive samfunnsvirkninger	
Positive samfunnsvirkninger	Fylkesrådet vurderer at Gamåga har liten til middels samfunnsnytte. Gamåga kraftverk vil årlig bidra med ny fornybar energi tilsvarende 6,7 GWh, hvorav 2,5 GWh vil produseres om vinteren.
Vurdering Gamåga kraftverk	
Fylkesrådet ber fylkestinget om å anbefale NVE å gi tillatelse til å bygge Gamåga kraftverk. Kraftverket er vurdert til å ha liten til middels samfunnsnytte. Forutsatt at foreslåtte avbøtende tiltak gjennomføres vil kraftverket føre til akseptabel påvirkning på miljø og arealbruksverdier i området.	
Fylkesrådet forutsetter at den utvalgte naturtypen slåtteeeng og naturtypen flommarkskog ikke blir negativt påvirket av kraftlinja som er planlagt at skal krysse disse. Det må slippes	

tilstrekkelig minstevannføring til at verdiene til bekkekløften og fossesprutsonene blir opprettholdt. Området benyttes som beiteområde, og ettersom tiltaket vil medføre mye sprengning må anleggsarbeidet legges utenom våren og forsommeren.

De nederste 200 meterne av Gamåga er lakseførende med gyte – og oppvekstområde for sjørøye og sjørret og trolig for laks. Vannet tilbakeføres til Gamåga 1 km oppstrøms lakseførende strekning. Fylkesrådet forutsetter at utbyggingen ikke vil påvirke gyte- og oppvekstområdene i Gamåga.